

JAK SFINANSOWAĆ DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ ?

Każda firma potrzebuje kapitału, by sprawnie funkcjonować. A rzadko, która ma tak dużo własnych środków, by obyć się bez zewnętrznych źródeł finansowego wsparcia. Zresztą, im firma szybciej się rozwija, tym tych środków z zewnątrz potrzeba więcej. We współczesnym świecie biznesu trudniej jest o dobry pomysł niż o kapitał.

W latach 2007 – 2013 z funduszy strukturalnych będzie finansowanych 21 programów. W tym 16 to przygotowane samodzielnie przez poszczególne województwa regionalne programy operacyjne. Reszta została opracowana na szczeblu rządowym. Należą do nich programy operacyjne: „Innowacyjna gospodarka”, „Kapitał ludzki”, „Infrastruktura i środowisko”, „Rozwój Polski Wschodniej” oraz „Pomoc techniczna”.

Unijne fundusze zostały podzielone w ramach programów krajowych i regionalnych. Środków na małe inwestycje należy szukać w regionie. Jeśli chcemy założyć niedużą firmę lub rozwijać już prowadzony biznes, pieniądze znajdziemy przede wszystkim w programach regionalnych.

- Z którego Programu może skorzystać przedsiębiorca chcący rozwijać własną firmę lub osoba dopiero planująca rozpoczęcie własnej działalności?

Odpowiedź zależy przede wszystkim od wielkości inwestycji, w myśl zasady, że ze środków programów regionalnych nie można zrealizować projektów, przy których wydatki kwalifikowane przekraczają 2 mln euro. Przy większych projektach należy poszukać dofinansowania w programach krajowych. Kluczowe znaczenie odgrywa też tutaj zakres oddziaływania projektu. Może on być ogólnokrajowy lub realizowany na terenie kilku województw, jak też o znaczeniu lokalnym lub regionalnym.

Instytucją zarządzającą regionalnym programem operacyjnym jest Urząd Marszałkowski. W województwie dolnośląskim na inwestycje dla przedsiębiorstw zaplanowano budżet w wysokości **203 579 358 euro**.

Wsparcie dla wybranych

W większości przypadków o środki z programów regionalnych będą mogły się starać **mikro-przedsiębiorstwa oraz małe i średnie przedsiębiorstwa (MSP)**. Przypomnijmy, że do kategorii MSP zaliczają się te firmy, które zatrudniają do 250 pracowników i ich roczny obrót nie przekracza 50 mln euro i/lub roczny bilans nie przekracza 43 mln euro (art. 2 załącznika do zalecenia Komisji 2003/361/WE). W tej grupie małym przedsiębiorstwem jest ta firma, której zatrudnienie nie przekracza 50 osób i roczny obrót albo suma aktywów nie przekracza 10 mln euro a mikroprzedsiębiorstwo definiuje się jako firmę zatrudniającą mniej niż dziesięć osób i której roczny obrót i/lub całkowity bilans nie przekracza 2 mln euro.

Badając wielkość firmy, należy również uwzględnić wielkość jej udziałowców. Na przykład, jeżeli większościowym udziałowcem małej firmy jest duże przedsiębiorstwo (np. przez posiadanie jej udziałów), to będzie ona traktowana jak duża firma, co może ją wyłączyć z ubiegania się o środki z programów regionalnych. Jeśli udział nie będzie przekraczał 50 proc., to będzie się uwzględniać odpowiedni procent zatrudnienia, obrotów

i aktywów większego udziałowca. Jeżeli posiada on np. 20 proc. Udziałów, trzeba uwzględnić te 20 proc. w odniesieniu do wielkości zatrudnienia i pozostałych danych. Sumując te wartości naszej firmy i naszego udziałowca, otrzymamy odpowiedź, do jakiej kategorii firma należy.

Schemat MŚP

Kategoria przedsiębiorstwa	Liczba osób zatrudnionych: roczne jednostki robocze (RJR)	Roczny obrót	lub	Całkowity bilans roczny
Srednie	< 250	≤ 50 mln euro (1996 – 40 mln euro)	lub	≤ 43 mln euro (1996 – 27 mln euro)
Małe	< 50	≤ 10 mln euro (1996 – 7 mln euro)	lub	≤ 10 mln euro (1996 – 5 mln euro)
Mikro	< 10	≤ 2 mln euro (wcześniej niedefiniowane)	lub	≤ 2 mln euro (wcześniej niedefiniowane)

Rozwój mikroprzedsiębiorstw

Uruchomienie własnej firmy wiąże się ze sporymi kosztami. Jeśli jednak projekt jest dobry i poparty solidnym biznesplanem, jest duża szansa, że część takich kosztów zostanie nam zwrócona w ramach realizowanego projektu. Na dofinansowanie mają szansę takie projekty, jak:

- budowa, rozbudowa lub rozszerzenie zakresu działalności przedsiębiorstwa;
- realizacja zasadniczych zmian procesu produkcyjnego lub zmiana w zakresie sposobu świadczenia usług;
- unowocześnienie składników majątku trwałego niezbędnego do prowadzenia i rozwoju działalności gospodarczej firmy;
- racjonalizacja logistyki sprzedaży towarów i usług;
- budowa, rozbudowa lub przebudowa instalacji i urządzeń sprzyjających oszczędności surowców i energii oraz ograniczaniu emisji szkodliwych substancji do środowiska;
- informatyzacja, w tym m.in. systemy zarządzania przedsiębiorstwem;
- dostosowanie przedsiębiorstw do standardów oraz norm krajowych i europejskich (certyfikacja wyrobów i usług);
- dotacje na udział w krajowych i międzynarodowych imprezach gospodarczych typu targi i wystawy w charakterze wystawcy.

Dla małych i średnich

Fundusze przeznaczone dla MSP mają się przyczyniać do podnoszenia ich konkurencyjności oraz zdolności inwestycyjnej. W tym celu przedsiębiorcy mogą dokonywać zasadniczych zmian produktów lub całego procesu produkcyjnego, zwłaszcza przez racjonalizację, dywersyfikację lub modernizację. Wszystkie projekty zgłaszane przez wnioskodawców powinny dotyczyć wprowadzanej przez nich innowacji produktowej lub procesowej. Przez innowację należy rozumieć prace związane z przygotowaniem i uruchomieniem produkcji, a także przygotowaniem do sprzedaży nowych lub udoskonalonych produktów i usług. Projekty, jakie będzie można realizować przy wsparciu środków unijnych, można podzielić na inwestycyjne oraz badawcze.

Do inwestycyjnych należą:

- budowa i rozbudowa przedsiębiorstwa;
- rozszerzenie zakresu działalności przedsiębiorstwa;
- realizacja zasadniczych zmian produkcji, procesu produkcyjnego lub zmiana w zakresie świadczenia usług;
- nabycie środków trwałych niezbędnych do prowadzenia, unowocześnienia i rozwoju działalności gospodarczej;
- dostosowanie wyrobów do wymagań rynkowych;
- budowa, rozbudowa lub przebudowa instalacji i urządzeń sprzyjających oszczędności surowców i energii oraz ograniczeniu emisji szkodliwych substancji;
- unowocześnienie działalności przez rozwój infrastruktury informatycznej (usługi i aplikacje dla MSP, handel drogą elektroniczną, tworzenie sieci oraz inne działania służące dostępowi do ICT dla MSP i ich wydajnemu użytkowaniu);
- dostosowanie standardów w firmach do wymogów norm krajowych i międzynarodowych (certyfikacja wyrobów i usług).

Natomiast w przypadku inwestycji na projekty badawcze można wskazać:

- nabycie wyników prac badawczo-rozwojowych (B+R), praw do własności intelektualnej, w tym patentów, licencji, know-how lub innej nieopatentowanej wiedzy technicznej;
- wsparcie uzyskania praw wyłącznych (np. patentów) dla własnych rozwiązań technicznych;
- wsparcie inwestycyjne działalności B+R w przedsiębiorstwach;
- wsparcie wdrożenia innowacyjnych procesów wytwarzania wyrobów i usług systemów organizacyjnych i rozwiązań rynkowych, w tym wdrożenie wyników prac B+R;
- wsparcie wdrożenia i komercjalizacji innowacyjnych produktów i usług oraz platform produktowo – technologicznych.

Branża rolno – spożywcza

Warto pamiętać, że fundusze strukturalne nie mogą finansować inwestycji związanych z produkcją i wprowadzeniem do obrotu produktów rolnych. Dla przedsiębiorców z tej branży dostępny jest Program Rozwoju Obszarów Wiejskich finansowany z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Działanie 1.6 - pod nazwą „Zwiększanie

wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej” pozwala np. finansować inwestycje o wartości przekraczającej 100 tys. zł jednak w całym okresie obowiązywania programu (2007-2013), pomoc dla jednego przedsiębiorcy nie może przekroczyć 20 mln zł. PROW przewiduje także tworzenie mikroprzedsiębiorstw. Szansę taką stwarza działanie „*Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw*” zgodnie, z którym maksymalna wartość wsparcia może wynieść 300 tys. zł.

Z kolei firmy działające w sektorze przetwórstwa rybnego, które też nie mogą ubiegać się o wsparcie z funduszy strukturalnych, swoich szans rozwojowych mogą upatrywać w programie „Zrównoważony rozwój sektorów rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich”, finansowanym z Europejskiego Funduszu Rybackiego.

Najważniejsze są dokumenty

Osoby, które są zainteresowane założeniem własnej firmy lub rozbudową istniejącego przedsiębiorstwa i pozyskaniem na ten cel środków unijnych, muszą sięgnąć do dokumentów regionalnego programu operacyjnego. Określają one, kto i na jakich zasadach może z tych środków korzystać. Opisują sposób wdrażania, czyli gdzie i w jakim trybie należy składać wnioski o dofinansowanie. Bardzo ważnym dokumentem jest tzw. uszczegółowienie programu. To w nim zawarte są szczegółowe opisy tzw. działań. Wskazują one dokładnie cele programu oraz sposoby ich realizacji (np. wymieniają przykładowe projekty). Zawiera także informacje, kto może ubiegać się o dofinansowanie, na jakie wsparcie można liczyć i jaka jest dopuszczalna minimalna i maksymalna wartość projektu. Innym ważnym dokumentem są wytyczne w zakresie kwalifikowania wydatków. Jest to dokument, który określa, co można kupić i jakie wydatki ponieść, realizując poszczególne działania. Zapoznanie się z tymi informacjami jest niezbędne do poprawnego sporządzenia wniosku.

Aby zwiększyć swoje szanse na akceptację wniosku, warto poznać różnego rodzaju lokalne programy strategiczne. Są to między innymi pomysły na rozwój województwa, powiatu, miasta czy gminy. Umiejscowienie swojej firmy w charakterystyce i celach takich lokalnych programów może przysporzyć wnioskowi dodatkowe punkty w ocenie merytorycznej wniosku. Ponadto należy wziąć pod uwagę, że priorytetowo traktowane będą projekty, w wyniku których powstaną nowe miejsca pracy oraz nowe, innowacyjne produkty i usługi, a także projekty zlokalizowane na obszarach o szczególnie niekorzystnej sytuacji społeczno – gospodarczej (rejony o wysokim bezrobociu). Za zarządzanie programami regionalnymi odpowiadają urzędy marszałkowskie. One też wyznaczają instytucje odpowiedzialne za przyjmowanie i ocenę wniosków. Dlatego na ich stronach internetowych należy szukać wszystkich niezbędnych informacji.

W województwie dolnośląskim została powołana Dolnośląska Instytucja Pośrednicząca – jednostka budżetowa Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego. Obsługuje ona przedsiębiorców ubiegających się o dotacje na rozwój firm. DIP wdraża część Priorytetu 1 Regionalnego Programu Operacyjnego: „Wzrost konkurencyjności dolnośląskich przedsiębiorstw – Przedsiębiorstwa i Innowacyjność”. Instytucja będzie przyjmować i oceniać wnioski o dofinansowanie, zawierać umowy z przedsiębiorcami, monitorować realizację przedsięwzięć i czuwać nad prawidłowym przepływem pieniędzy do beneficjentów. Udziela także informacji na temat procedury naboru, oceny i wyboru wniosków o dofinansowanie.

Dotacje udzielane są w ramach dwóch działań: „1.1 Inwestycje dla przedsiębiorstw” i „1.2 Doradztwo dla firm oraz wsparcie dla Instytucji Otoczenia Biznesu”. W październiku 2008 r. DIP ogłosiła pierwsze dwa konkursy: dla małych i średnich firm – dotacje inwestycyjne wspierające innowacyjność produktową i procesową na poziomie przedsiębiorstwa, z wyłączeniem turystyki (1.1.A2) oraz dla nowych przedsiębiorców –

dotacje inwestycyjne wspierające rozwój mikroprzedsiębiorstw działających krócej niż 2 lata (1.1.E).

W 2009 r. DIP będzie uruchomił dotacje na doradztwo dla MŚP oraz w zakresie badania + rozwój + innowacyjność. Przedsiębiorcy będą też mogli skorzystać z dotacji na nawiązywanie kontaktów gospodarczych. Dofinansowanie uzyskają również inwestycje zwiększające atrakcyjność turystyczną regionu. Do instytucji otoczenia biznesu adresowane będą dotacje na doradztwo i inwestycje, a także na przedsięwzięcia z zakresu współpracy międzynarodowej i międzyregionalnej, służące wymianie dobrych praktyk.

W 2010 r. planowane są dotacje na przedsięwzięcia dostosowujące firmy do wymogów prawa krajowego i wspólnotowego w zakresie ochrony środowiska, a także zwiększające efektywność energetyczną.

Dolnośląska Instytucja Pośrednicząca mieści się we Wrocławiu przy ul. Strzegomskiej 2-4. Szczegółowe informacje dostępne są pod adresem internetowym: www.dip.dolnyslask.pl oraz www.rpo.dolnyslask.pl.

Źródło informacji:

www.rpo.dolnyslask.pl.

www.dip.dolnyslask.pl

Rzeczpospolita – Fundusze Unijne dla przedsiębiorców www.arimr.gov.pl

Dotacje na założenie działalności gospodarczej

Dla osób fizycznych zamierzających dopiero rozpocząć działalność gospodarczą skierowane jest Działanie 6.2 "Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia" w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Ze wsparcia mogą skorzystać zarówno osoby pracujące jak i osoby niezatrudnione, a także osoby zarejestrowane jako bezrobotne w Powiatowym Urzędzie Pracy. Nie są wyznaczone preferencje, co do branży, w jakiej działalność ma być prowadzona czy wieku wnioskodawcy.

Warunkiem koniecznym jest zarejestrowanie swej działalności na terenie województwa dolnośląskiego.

Osobom, które chcą być objęte pomocą w ramach Działania 6.2 oferowane będą następujące formy wsparcia:

- doradztwo oraz szkolenie umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności potrzebnych do założenia i prowadzenia działalności gospodarczej;
- przyznanie środków finansowych w formie jednorazowej dotacji inwestycyjnej na rozwój, do wysokości stanowiącej równowartość 40 tys. zł.;
- wsparcie pomostowe w okresie od 6 do 12 miesięcy od dnia zarejestrowania działalności gospodarczej.

Informacje nt. Działania 6.2 "Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia" oraz wykaz instytucji, które wygrały procedurę konkursową na realizację projektów i obejmą wsparciem osoby chcące rozpocząć działalność gospodarczą e ramach działania 6.2. udzielane są w Dolnośląskim Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Wałbrzychu filia we Wrocławiu, ul. Armii Krajowej 54 I p. p.100, tel. 071 782 92 00 wew.202; infolinia 0800 700 337;

e-mail: promocja@dwup.pl

Informacja jest zamieszczona na stronie internetowej;

www.pokl.dwup.pl

Opracowanie: Marta Gozdek